

USMON NOSIR SHE'RIYATINING O'ZBEK ADABIYOTIDAGI O'RNI

U.M.Boltaboyeva

O'zbekiston davlat san'at va madaniyat institutining Farg'ona mintaqaviy filiali

Annotatsiya: Ushbu maqolada Usmon Nosir she'riyatining o'zbek adabiyotidagi o'rni, uning she'riyatidagi muhabbat mavzusi, insonning ichki dunyosi, ruhiyati va uning jamiyatdagi o'rni haqida hikoya qilinadi.

Kalit so'zlar: she'riyat, go'zallik, ruhiyat, estetika, hissiyot, simvolizm

THE PLACE OF USMON NOSIR'S POETRY IN UZBEKISTAN LITERATURE

U.M.Boltaboyeva

Fergana regional branch of Uzbekistan State Institute of Arts and Culture

Abstract: This article discusses the place of Usmon Nosir's poetry in Uzbek literature, the theme of love in his poetry, the inner world of man, his psyche and his place in society.

Keywords: poetry, beauty, psyche, aesthetics, emotion, symbolism

Usmon Nosir - o'zbek adabiyotining yorqin va ijodkor shoirlaridan biri. Uning she'riyati o'zining aniq, to'g'ridan-to'g'ri ifodalari va teren ma'nolari bilan ajralib turadi. Usmon Nosirning ijodi xalqning ruhi, o'ylari va hissiyotlari bilan to'la, u o'z asarlarida inson va tabiat, muhabbat va yo'qotish, hayot va o'lim mavzularini chuqur va diqqat bilan tadqiq etadi.

Usmon Nosirning she'riyatdagi eng muhim mavzularidan biri insonning ma'naviy rivojlanishi. U, insonning ichki dunyosi, ruhiyati va uning jamiyatdagi o'rni haqida chuqur fikr yuritadi.

Tabiat Usmon Nosirning asarlarida muhim o'rin tutadi. U, tabiatning go'zalligi va uning inson hayotidagi ahamiyatini o'z she'rlarida aniq va hissiy ifodalaydi.

Uning she'rlarida muhabbat, xususan, o'tgan muhabbat, yurakni siqitish va yo'qotish mavzulari ham doimiy takrorlangan. Shuningdek, u muhabbatning go'zalligi va og'irliklari haqida gapiradi.

Usmon Nosirning she'rlari o'zining aniq, ritmli va xissiyotga boy tilda yozilgan. U, metaforalar, tasvirlar va simvollardan foydalangan holda, o'z asarlarida chuqur ma'nolarni ifodalaydi. Uning she'rlari ko'pincha sodda, lekin ta'sirli va yodda qoluvchi bo'ladi.

Usmon Nosirning she'riyati o'zbek adabiyotidagi muhim va o'rnini topgan ijodiy yo'nalishlardan biridir. Uning asarlari inson ruhi, ma'naviy rivojlanish va tabiat bilan aloqalarni chuqur tadqiq qilishda muhim ahamiyatga ega. Uning ijodi, o'zbek yozuvchiligi va adabiyotiga katta ta'sir ko'rsatgan va bugungi kunda ham o'quvchilar qalbida chuqur iz qoldira oladi.

Usmon Nosirning she'riyatini tahlil qilish uchun quyidagi asarlari maqsadga muvofiq:

“Kim manzilim”: Bu she'rda muhabbat va insonning ichki dunyosini chuqur ifodalaydi. Uning lirik xususiyatlari va metaforalari diqqatga sazovor.

Tabiatning go'zalligi va inson hayotidagi rolini o'rganish uchun yaxshi material. She'rdagi tasvirlar va simbolizm tahlil qilishga arziydi.

Muhabbat, yo'qotish va qayg'u mavzusini o'z ichiga oladi. Uning emotsional ta'siri va lirik xususiyatlari diqqatga sazovor.

Yoz mavsumi va uning inson hayotiga ta'siri haqidagi she'r. Tabiat va insonning o'zaro aloqasini chuqur o'rganish uchun ideal.

Insonning ma'naviy rivojlanishi va jamiyatdagi o'rni haqidagi fikrlar tahlil qilish uchun qiziqarli.

Bu she'rlar Usmon Nosirning ijodidagi asosiy mavzularni qamrab oladi va ularni tahlil qilish, shoirning fikrlari va uslubini chuqurroq tushunishga yordam beradi.

Usmon Nosirning she'riyatida muhabbat mavzusi muhim o'rin tutadi. Uning asarlarida muhabbat, uning go'zalligi, og'irligi va inson hayotidagi ahamiyati chuqur va ko'p qirrali ifodalangan. Bu mavzularni tahlil qilishda quyidagi nuqtalarga e'tibor berish mumkin:

Usmon Nosir, o'z she'rlarida muhabbatni go'zal, yorqin va shodlik bilan ifodalaydi. She'rlaridagi tasvirlar, insonning hissiyotlari va tabiatning go'zalligi bilan uyg'unlashgan holda, muhabbatning shodlikli tomonlarini ko'rsatadi. Uning metaforalari muhabbatni osmondagi yulduzlarga, gullarga va tabiatning boshqa go'zalliklariga tenglantiradi.

She'rlarda muhabbatning og'ir tomonlari ham aniq ifodalangan. U, muhabbatdagi yo'qotish, ayrim hollarda qayg'u va xisiatlarni aniq ko'rsatadi. Muhabbatning og'irligi, shodlik bilan birga, insonni siqib, uning ruhiyatini to'lib-tosib ketishiga olib kelishi mumkin. Usmon Nosir, bu holatlarni aniq va ta'sirli ifoda etadi.

Usmon Nosirning she'rlarida muhabbat, ko'pincha ichki ikkilik sifatida namoyon bo'ladi. U, muhabbatning go'zalligi va og'irligi o'rtasidagi ziddiyatni chuqur his etadi. Insonning yuragidagi muhabbat tuyg'ulari, bir tomondan, hayotning ma'nosi, boshqa tomondan, qayg'u va yo'qotish hissini keltirib chiqaradi.

Usmon Nosirning she'rlarida muhabbat tabiat bilan uzviy bog'liq. U, muhabbat hissini tabiatning go'zalligi bilan birlashtirib, insonning ichki dunyosini tabiat bilan

aloqador qilib ifodalaydi. Tabiatdagi o'zgarishlar, mavsumlar va gullarni muhabbatning turli holatlari bilan parallel ravishda ko'rsatadi.

Usmon Nosirning she'rlarida muhabbat mavzusi ko'p qirrali va chuqur ifodalangan. U, muhabbatning go'zalligi, og'irligi, ichki ikkilik va tabiat bilan uyg'unlikni aniq va ta'sirli tarzda namoyon etadi. Shuningdek, u o'z asarlarida inson ruhiyatining murakkabligini, muhabbatning hayotdagi ahamiyatini yoritadi, bu esa uning she'rlarini yanada qadrlil va ta'sirli qiladi.

Usmon Nosirning she'rlaridagi muhabbat timsollari darajasini aniqlash uchun quyidagi misollarga e'tibor berish mumkin:

Gul - muhabbatning go'zalligi va nozikligini ifodalaydi. Usmon Nosir gulni muhabbat tuyg'usining ramzi sifatida ko'rsatadi, uning yorqin ranglari va xushbo'y ifodalari muhabbatning shodlik va mehrni namoyon etadi.

Yolg'iz yulduz - muhabbatning orzusini, intizori va o'zgalardan ajralib turganini ifodalaydi. U, ko'pincha, o'zini yagona va maxsus his qilish, muhabbatning orzusini ifodalaydi.

Suv - hayot manbai, shuning uchun u muhabbatning tozaligi va davomiyligini ramzlashtira oladi. Usmon Nosir, suvni muhabbatning tugamas manbai sifatida ko'rib, uning davomiyligini ta'kidlaydi.

Tabiatning elementlari, masalan, yoz, bahor, yomg'ir - muhabbatning fazilatlarini va jarayonlarini ifodalaydi. Tabiatning go'zalligi, sezgilar bilan bog'liq bo'lib, muhabbatning turli holatlarini, shodlikdan qayg'ugacha bo'lgan spektrni namoyon etadi.

Ko'z - muhabbatning alomati, u insonning ichki dunyosini va tuyg'ularini ifodalaydi. Usmon Nosir ko'zlar orqali muhabbatni, sezishni va olamga qarashni namoyon etadi.

Usmon Nosirning she'rlaridagi muhabbat timsollari, uning asarlaridagi emotsional kuch va estetika bilan chambarchas bog'liq. Bu timsollar shoirning muhabbatning turli qirralarini, go'zalligi va og'irligini ifodalashi uchun samarali vosita hisoblanadi.

Usmon Nosirning she'rlaridagi muhabbat timsollarini aniqlash uchun quyidagi misollarni keltirish mumkin:

Gul, muhabbatning nozikligi va go'zalligi bilan bog'liq. U, shodlik manbai sifatida ko'rsatiladi.

Misol:

Gullarim, sening ila to'ldi dunyo,

Har bir gul, sening muhabbatingdan.

Bu she'rda gullar muhabbatning go'zalligi va shodlikni ifodalaydi. Gullar, muhabbatning to'ldiruvchi elementlari sifatida ko'riladi.

Yolg'iz yulduz, muhabbatning orzusini va intizori tuyg'usini ifodalaydi.

Misol:

Kechalarda yolg'iz yulduz turar
Sensiz, qarashlarimda, to'silib turar.

Bu she'rda yulduz insonning ichki hissini ifodalaydi, u muhabbatning orzusini namoyon etadi.

Suv, muhabbatning tozaligi va davomiyligini ramzlashtira oladi.

Misol:

Suvdek toza muhabbatim, aylan
Og'irliklarim, sen bilan yolg'iz.

Ushbu she'rda suv muhabbatning tozaligi va to'kinligini ifodalaydi, shuningdek, uning davomiyligini ta'kidlaydi.

Tabiat, muhabbatning turli holatlarini, shodlikdan qayg'ugacha bo'lgan spektrni ifodalaydi.

Misol tariqasida:

Yozning issiq sim-simli kunlari,
Mehrimg bilan to'ldi har bir bugun.

Ushbu she'rda yoz tabiatning go'zalligi bilan muhabbat o'rtasidagi aloqa ko'rsatiladi.

Usmon Nosirning she'rlaridagi muhabbat timsollari, uning asarlaridagi emotsional kuch va estetika bilan chambarchas bog'liq. Ushbu timsollar muhabbatning turli qirralarini, go'zalligi va og'irligini aniq va ta'sirli tarzda ifodalashga yordam beradi.

Xulosa o'rnida shuni aytish mumkinki, Usmon Nosirning she'riyatidagi hayotiylik, jozibadorlik va nihoyatda she'r tilining sodda va ravon bo'lganligi uchun ham xalqning qalbiga yaqindir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Karimov I.A. Ma'naviy yuksalish yo'lida. - T.: «Ma'naviyat», 2004.
2. Karimov I.A. Asarlar. 1 - 15 jild. - T.: «O'zbekiston», 1996 - 2002.
3. Hojiahmedov A. Mumtoz badiiyat malohati. -T.:Sharq,1990.- 240 b.
4. Hojiahmedov A. She'riy san'atlar va mumtoz qofiya. T.: Sharq, 1998.-160 b.